

Προέγγιση

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΥΘΕΡΗΣ ΑΠΟΨΗΣ

ΤΕΥΧΟΣ 42/ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2013

ΔΙΑΤΙΘΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΤΟΥ ΕΚΔΟΤΗ

«Η καλή εκπαίδευση δεν έχει τόσο να κάνει με το να προετοιμάσει τον άνθρωπο για την επιτυχία, όσο να τον προετοιμάσει να αντέξει την αποτυχία» (B.I. Bell Αμερικάνος Ιερέας). Τώρα που ξεκίνησε για τα καλά η Σχολική Χρονιά, είπα να αφιερώσουμε κάποιες σκέψεις σε αυτό που ο μαθητής – παιδί μας θα υποπέσει πολύ συχνά: Στο λάθος και στο τι θα σημαίνει για αυτό.

Από όταν ήμουνα εγώ παιδί – μαθητής, το εκπαιδευτικό – παιδαγωγικό σύστημα που είχα ενταχθεί είχε ένα προσανατολισμό που είδα ότι δεν ίσχυε μόνο για τα δικά μου παιδικά μυαλά, αλλά συνεχίστηκε και στα νεότερα: «Κάνεις πολλά λάθη», «γιατί κάνεις λάθη;», «απρόσεχτος», «όλο λάθη κάνεις, διάβασε περισσότερο», «είσαι λάθος». Η μόνη διαφορά ήταν η τιμωρία του λάθους: Τότε η τιμωρία περιλάμβανε και ξύλο, κάτι που τώρα (ευτυχώς) δεν ισχύει (αλήθεια, ξεχνιέται η βέργα και οι σφαλιάρες;).

Αλλά στα μάτια και μυαλά των παιδιών αντικρίζω την ίδια απογοήτευση ή άγχος: «Είμαι κακός μαθητής, κάνω λάθη», «κι αν κάνω λάθος;», «δεν έκανα λάθος».

Στηρίξαμε ένα σύστημα εκπαίδευσης στο να εντοπίζουμε τα λάθη αντί να ενθαρρύνουμε την έκφραση. Έχω αξιολογήσει πολλά παιδιά με το λεγόμενο «άγχος επίδοσης» ή αλλιώς, με το άγχος μην κάνουν λάθος. Πολλά παιδιά που φοβούνται να γράψουν πολλά μήπως και κάνουν λάθος. Που φοβούνται να απαντήσουν μήπως και κάνουν λάθος. Που φοβούνται να συμμετάσχουν μήπως και κά-

νουν λάθος.

Και όλα αυτά γιατί; Γιατί δεν μπορούμε να τους μάθουμε μία απλή διασύνδεση: Τι θα γίνει αν κάνει κάποιος λάθος; Ποια θα είναι η επίπτωση;

Για να κάνει ένα παιδί «λάθος», σημαίνει ότι κάτι το δυσκολεύει – ή δεν ξέρει - να κάνει το «σωστό». Το ότι κάνουμε «λάθη» σημαίνει ότι κάτι μας δυσκολεύει να κάνουμε το «σωστό». Όλοι μας κάνουμε λάθη! Μόνο που μεγαλώνοντας δεν βαθμολογούνται αυτά τα λάθη μας όπως παλαιότερα. Δεν θα μας βάλουν υποσημείωση «αδιάβαστος», «πρόσεχε», «μπορείς καλύτερα» κλπ για να τα πάμε το μεσημέρι στους γονείς μας και να τρέμουμε για

την αντιμετώπισή τους. Κάνουμε λάθη με τη δουλειά μας, με τα παιδιά μας, με τους φίλους μας, με τους γείτονους μας.

Το μυστικό για το λάθος είναι μόνο ένα: Πώς το εκλαμβάνει και συμπεριφέρεται σε αυτό ο κοινωνικός μας εταίρος. Ο δάσκαλος, οι γονείς, ο φίλος, ο εργοδότης, ο γείτονας.

Τι σημαίνει για αυτόν και τι σημαίνει για εμάς το λάθος. Ρίζα του «λάθος» είναι το «λανθάνω» που σημαίνει «διαφεύγει της προσοχής μου». Ρίζα του

«σφάλματος» το «σφάλω» που σημαίνει «ρίχνω κάτω» γράφει ο Μπαμπινιώτης.

Οι Εγγλέζοι έχουν ένα ρητό: “to err is human, to forgive divine” ή αλλιώς «το να σφάλεις είναι ανθρώπινο, το να συγχωρείς είναι θεϊκό!» Γιατί το σφάλμα είναι στην ανθρώπινη φύση. Το μωρό θα κάνει λάθος για να μάθει (θα προσπαθήσει και θα αποτύχει), ο μαθητής θα κάνει λάθος για να μάθει (θα γράψει λάθος τη λέξη πριν μάθει να την γράφει σωστά), ο έφηβος θα κάνει λάθος για να μάθει (θα δοκιμάσει πολλούς τρόπους που δεν λειτουργούν), ο ενήλικας θα κάνει λάθη επιλογές πριν μάθει τις σωστές.

Ας μείνουμε σε αυτό το μήνα σε αυτές τις σκέψεις πριν ασχοληθούμε λίγο βαθύτερα με αυτό το θέμα στο επόμενο τεύχος: Το πρόβλημα δεν είναι αν θα κάνουμε λάθος. Το πρόβλημα δεν είναι αν αποτύχουμε. Το πρόβλημα είναι αν από αυτό μάθαμε κάτι.

Το πρόβλημα είναι αν αυτό ενθάρρυνε την προσπάθειά μας ή την αποθάρρυνε. Το πρόβλημα είναι αν από αυτό μας έμεινε κάτι ή μας έδωσε καλή ή κακή ανατροφοδότηση το περιβάλλον μας αλλά και εμείς οι ίδιοι.

Ο Th. Roosevelt έλεγε ότι «ο μόνος άνθρωπος που δεν κάνει λάθη είναι αυτός που δεν κάνει τίποτα»!

Καλή συνέχεια σε όλους

ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ:
ΕΤΑΙΡΙΑ
ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΠΑΡΑΡΤΗ-
ΜΑΤΩΝ:

♦ Φωτομάρα 32 Ν. Κόσμος Αθήνα.

Τηλ: 210-92382170/ 210-9220993

♦ Κάππεν Ρέμππελου 1 κ' Φρατζή Ν. Κόσμος Αθήνα.

Τηλ: 210-9013463

♦ Δεληγιάννη 2 Άλιμος.

Τηλ: 210-9965203

E-mail:

info@proseggisi.gr

Site:

www.proseggisi.gr

Το παρόν τεύχος μπορείτε να το κατεβάσετε έγχρωμο στην διεύθυνση:

<http://www.proseggisi.gr/?cat=4>

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ

Σημείωμα του εκδότη 1

Εκπαιδεύοντας τους γονείς στον έπαινο 2

Cluttering? Τι είναι ετούτο; 3

Iphone—ένα άρθρο του Α. Φασιανού 3

Έρευνα: Με και χωρίς αγάπη 4

Πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης 4

Μαθαίνοντας 2 γλώσσες 5

Καθρεπτικοί νευρώνες και ανάπτυξη 6

comic 7

Οι μικροί Δημοσιογράφοι 8

Εκπαιδεύοντας τους γονείς στον έπαινο και στην ανταμοιβή

Σαμοΐλης Γιώργος, Ψυχολόγος Συμβουλευτικής, Κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Ένας θετικός τρόπος για να μάθει ένα παιδί να εκδηλώνει μια συγκεκριμένη και επιθυμητή συμπεριφορά είναι η ενίσχυση της από πλευράς γονέα, ειδικού, δασκάλου. Πολλές φορές οι γονείς δεν αντιλαμβάνονται την αξία του επαίνου με

αποτέλεσμα αξιέπαινες συμπεριφορές να περνούν απαρατήρητες και κατά συνέπεια να μειώνεται η πιθανότητα εγκαθίδρυσης τους ιδιαίτερα σε παιδιά με προβλήματα συμπεριφοράς. Ίσως αυτοί οι γονείς με την σειρά τους να μην έχουν επαινεθεί ως παιδιά και να αναπαραγάγουν το ανάλογο δυσλειτουργικό γνωστικό πρότυπο.

Οι γονείς μπορούν να εκπαιδευτούν έτσι ώστε να αναγνωρίζουν και να επαινούν τις θετικές συμπεριφορές των παιδιών τους με αποτέλεσμα συνήθως λειτουργικότερα παιδιά με λιγότερα προβλήματα.

Παρακάτω παρατίθεται μια σειρά σημείων που βοηθούν τους γονείς ώστε να επαινούν με αποτελεσματικό τρόπο τα παιδιά τους.

- ✓ Ο έπαινος εξαρτάται από την συμπεριφορά του παιδιού
- ✓ Επαινούμε το παιδί αμέσως μετά την συμπεριφορά του
- ✓ Παρέχουμε θετικό έπαινο χωρίς να μακρηγορούμε και να πλατειάζουμε ώστε να είναι αντιληπτός από το παιδί
- ✓ Κρατάμε οπτική επαφή με το παιδί, του χαμογελάμε, δείχνουμε ενθουσιασμό
- ✓ Επαινούμε λεκτικά με την πιθανή συνοδεία ενός φιλιού μιας αγκαλιάς
- ✓ Δεν επαινούμε μόνο την τέλεια συμπεριφορά. Επαινούμε και την προσπάθεια
- ✓ Χρησιμοποιούμε τις τεχνικές αυτές με συνέπεια και σταθερότητα κάθε φορά που το παιδί εκδηλώνει μια θετική συμπεριφορά προκειμένου να τις ενσωματώσει για τα καλά στο συμπεριφορικό του ρεπερτόριο
- ✓ Επαινέστε το παιδί μπροστά σε άλλους ανθρώπους (με μέτρο όμως)
- ✓ Αυξάνουμε τους επαινούς σε παιδιά με δύσκολη συμπεριφορά διότι εκτός των άλλων υποφέρουν από πολύ χαμηλή αυτοπεποίθηση
- ✓ Μαθαίνουμε το παιδί να αναγνωρίζει τις θετικές συνέπειες των πράξεων του έτσι ώστε να αυτοτροφοδοτείται και να αυτό-διορθώνεται όταν χρειάζεται

Είναι σημαντικό να σημειωθεί ότι οι παραπάνω οδηγίες θεμιτό είναι να πραγματοποιούνται σε ένα κλίμα ζεστασιάς και αποδοχής τόσο σε λεκτικό όσο και σε μη λεκτικό επίπεδο. Για παράδειγμα μπορεί ένας γονέας να επαινεί το παιδί του επειδή γνωρίζει πως αυτό είναι σωστό. Ταυτόχρονα όμως, μπορεί να μην το

πιστεύει και σε μη λεκτικό επίπεδο να ειρωνεύεται το παιδί με αποτέλεσμα να υποσκάπτει την όλη προσπάθεια.

Υπάρχουν ωστόσο παιδιά με πολύ προκλητική και αντιδραστική συμπεριφορά. Σε αυτά τα παιδιά ο αρχικός γονικός έπαινος μπορεί να μην είναι αρκετός σε πρώτη φάση. Γι' αυτό το λόγο μπορούμε επιπλέον μαζί με τον έπαινο να χρησιμοποιήσουμε μια χειροπιαστή υλική αμοιβή προκειμένου να αυξηθεί το κίνητρο του παιδιού για συνεργασία. Η αμοιβή μπορεί να έχει την μορφή μιας ιδιαίτερης απόλαυσης, πρόσθετων δικαιωμάτων ή πρόσβαση σε μια αγαπημένη δραστηριότητα

Ο συνδυασμός πάντως μιας κοινωνικής ανταμοιβής (θετική προσοχή και έπαινος) μαζί με μια υλική ανταμοιβή φαίνεται να φέρνει γρηγορότερα το αποτέλεσμα της θετικής συμπεριφοράς και συνεργασίας του παιδιού. Τα συστήματα αμοιβής είναι αποτελεσματικά όταν οι γονείς:

- Ορίζουν ξεκάθαρα την επιθυμητή συμπεριφορά η οποία αμείβεται
- Επιλέγουν αποτελεσματικές αμοιβές (δηλαδή αμοιβές που ενδιαφέρουν άμεσα το παιδί τους)
- Είναι σταθεροί και συνεπείς ως προς το είδος των συμπεριφορών που ανταμείβουν
- Φροντίζουμε το πρόγραμμα να γίνεται όσο πιο απλό και διασκεδαστικό γίνεται
- Θέτουμε μικρούς και ρεαλιστικούς στόχους στην αρχή
- Προχωρούμε ιεραρχώντας τους στόχους μας από τον πιο απλό στον πιο σύνθετο
- Κάνουμε μικρά βήματα κάθε φορά
- Φροντίζουμε να μην αναμειγνύουμε τις αμοιβές με τις τιμωρίες
- Όταν η προσπάθεια για εύλογο διάστημα αποδίδει καρπούς σταδιακά αντικαθιστούμε τις υλικές αμοιβές με την κοινωνική αποδοχή
- Επανεξετάζουμε και τροποποιούμε αναλόγως το πρόγραμμα όσο αλλάζουν οι συμπεριφορές και οι αμοιβές

Παρόλο που τα προγράμματα επαίνου και χρήσης ανταμοιβής είναι φαινομενικά απλά συχνά κρύβονται πολλές παγίδες στην λειτουργία και στην εφαρμογή τους. Αυτό που συνήθως συμβαίνει είναι να υπάρχει μια αρχική βελτίωση αλλά στη συνέχεια το παιδί να επιστρέφει στην αρχική συμπεριφορά του. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό ο γονέας να είναι σταθερός στα παραπάνω μέχρι να εγκαθιδρυθούν μόνιμες αλλαγές στην συμπεριφορά του παιδιού του. Αυτό θα επιτευχθεί με σταθερότητα και συνέπεια στην εφαρμογή των παραπάνω από πλευράς γονέα. Όταν επιτευχθούν θετικές αλλαγές για εύλογο χρονικό διάστημα στη συμπεριφορά του παιδιού και αφού αντικατασταθούν οι υλικές αμοιβές με την κοινωνική αποδοχή μπορούμε να ισχυριστούμε ότι έχουμε τα επιθυμητά αποτελέσματα. Ο γονέας σε αυτήν τη περίπτωση νιώθει ότι δεν χρειάζεται να καταβάλει τόσο μεγάλη προσπάθεια αφού και το παιδί φαίνεται να έχει καταλάβει την αξία της συνεργασίας και της θετικής συμπεριφοράς.

Γνωρίζατε ότι...

- Τα παιδιά επαναλαμβάνουν ανεπιθύμητες συμπεριφορές μόνο και μόνο επειδή ενισχύεται αυτή η συμπεριφορά τους από την προσοχή που τους δίνεται;
- Ο πιο υγιής τρόπος αντιμετώπισης μιας έκρηξης θυμού στα παιδιά, είναι η υποχώρηση από μέρους σας, στο πρώτο τουλάχιστον στάδιο;

Cluttering? Τι είναι ετούτο πάλι;

Μαρτίνης Ιωάννης, Λογοθεραπευτής, Κέντρο Προσέγγισης

Συνήθως υπό την ομπρέλα διαγνωστικών τύπων όπως Τραυλισμός ή Ταχυλαλία 'καμουφλάρεται' αδικώς μία ξεχωριστή διαγνωστική κατηγορία η οποία στην Ελληνική δεν έχει βρει ακόμα τον «νονό» της. Και έτσι στο παρόν άρθρο θα χρησιμοποιήσουμε τον περισσότερο δημοφιλή Αγγλικό όρο Cluttering για να αναφερθούμε στην γνωστή-άγνωστη διαγνωστική κατηγορία Cluttering.

Προσπάθεια ορισμού του Cluttering

Πρόκειται για μία διαταραχή ροής που χαρακτηρίζεται από ρυθμό ομιλίας ο οποίος προσλαμβάνεται από τους ακροατές ως διαταραγμένα γρήγορος, ακανόνιστος ή και τα δύο (παρόλο που οι μετρήσεις συλλαβικού ρυθμού ενδεχομένως να μην ξεπερνούν τα φυσιολογικά όρια). Ο διαταραγμένος ρυθμός επιπλέον συνοδεύεται από ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα συμπτώματα:

- I. Εκτεταμένο αριθμό δυσρυθμιών (η πλειονότητα των οποίων δεν θυμίζει τραυλική συμπτωματολογία και περιλαμβάνει 'φυσιολογικές' δυσρυθμίες).
- II. Συχνή χρήση παύσεων και προσωπικών χαρακτηριστικών που ξεφεύγουν από συντακτικούς και σημασιολογικούς περιορισμούς (με αποτέλεσμα να μην έχει λογικό σταθερό ειρμό η ομιλία και να μην γίνεται κατανοητό τι προσπαθεί να πει ο ομιλητής).
- III. Ακανόνιστες (συνήθως πάρα πολλές) συναρθρώσεις ήχων, ειδικά σε πολυσύλλαβες λέξεις.

Συνοψίζοντας παρατηρούμε: γρήγορη, δυσκατάληπτη ομιλία (ή και τα δύο μαζί), πολλές μη τραυλικές δυσρυθμίες, ακανόνιστες παύσεις κατά την ομιλία, κατάρρευση συλλαβών σε μεγαλύτερου μήκους λέξεις, αλλά και δυσκολία να παραμείνει στο θέμα συζήτησης, μειωμένη αυτό-επίγνωση της γλωσσικής επίδοσης, παρορμητική λεκτική έκφραση.

Σημειώνουμε ότι ο παραπάνω ορισμός δεν συμπεριλαμβάνει όλα τα δευτερεύοντα συμπτώματα που μπορεί να εμφανίσει κάποιος που έχει Cluttering. Η πιο συχνή συνοδευτική διαταραχή είναι ο Τραυλισμός, αλλά αυτό δεν ισχύει σε όλες τις περιπτώσεις. Είναι σημαντικό να κατανοήσουμε ότι δεν πρόκειται για δυσλειτουργία ίδιας φύσης. Ο τραυλισμός περιλαμβάνει υπέρμετρη ένταση στις επαναλήψεις και γενικότερα στις

δυσρυθμίες. Σε περιπτώσεις Cluttering αυτό δεν παρατηρείται.

Επιπλέον μπορεί να μην υπάρχει συνειδητοποίηση των δυσκολιών ομιλίας αλλά και να μην καταγράφονται οι αντιδράσεις των ακροατών. Η λεκτική έκφραση όσων εμφανίζουν Cluttering μπορεί να είναι αξιοσημείωτα παρορμητική ή ακόμα και εκτός θεματικού ελέγχου με συνέπεια να δυσκολεύονται να παραμείνουν επαρκώς στο θέμα συζήτησης αλλά και να προσαρμόσουν τον λόγο τους στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά της συνομιλίας (χαμηλές δεξιότητες Πραγματολογίας).

Πέραν αυτών σε περιπτώσεις Cluttering συχνά αξιολογούμε την πιθανότητα εμφάνισης συνοδευτικών διαγνωστικών καταστάσεων όπως:

- ⇒ Αδυναμία πολύπλοκης γλωσσικής σύνθεσης (λχ περιγραφή, αφήγηση)
- ⇒ Ανεπαρκής οργάνωση της σκέψης (ασταθής εικόνα που θυμίζει διάσπαση προσοχής κατά την επικοινωνία)
- ⇒ Εστιασμένη διαταραχή Άρθρωσης
- ⇒ Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής η/και Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ)
- ⇒ Μαθησιακού τύπου δυσκολίες (διαφορετική εικόνα από Δυσλεξία στην ποιότητα ανάγνωσης και ορθογραφημένης γραφής)
- ⇒ Διαταραχή ακουστικής επεξεργασίας
- ⇒ Σύνδρομο Asperger's
- ⇒ Γλωσσική Δυσπραξία ή/και Σωματοδυσπραξία

Ποιος αναλαμβάνει την θεραπευτική διαχείριση σε περιπτώσεις Cluttering?

Αρμόδιοι είναι οι Λογοθεραπευτές και μάλιστα αυτοί που ειδικεύονται σε διαταραχές ροής ομιλίας. Το πρώτο βήμα επομένως που ενδείκνυται να γίνει αν τυχόν σας προβληματίζει η εικόνα ροής ομιλίας του παιδιού σας είναι η αξιολόγηση από ειδικό Λογοθεραπευτή καθώς και η εξατομικευμένη θεραπευτική παρέμβαση προς το παιδί και την οικογένεια του όταν και για όσο αυτό κριθεί απαραίτητο.

Βιβλιογραφία:

- Ward D., Scott Scaler K., 2011. Cluttering: A Handbook of Research, Intervention and Education. Psychology Press, East Sussex, Hove.
- Yvonne Ban Zaalen, September 2013, ECSF Post-Graduate Course on Cluttering, Estoril, Portugal.

Διαδικτυακή πηγή:

- <http://associations.missouristate.edu/ICA>, July 2009, ICA Brochure

iphone

Ένα παιδάκι πήγε σχολείο να μάθει γράμματα και τα γράφει. Αυτό το παιδάκι είχε αρχίσει από δύο ετών να χρησιμοποιεί και να παίζει το κινητό iphone. Τα παιδάκια μιμούνται και μαθαίνουν εύκολα μηχανές και παιχνίδια. Γιατί το παιχνίδι είναι σαν μια μηχανή. Ετσι μάθαινε το iphone, τηλεφωνούσε, του τηλεφωνούσαν και οι γονείς χαιρόντουσαν και καμάρωναν γι' αυτό. Γιατί ό,τι μοντέρνο είναι και πρόοδος. Ετσι θεωρείται. Ακόμη και οι μεγάλοι κάνουν ουρές μόλις βγει ένα προϊόν ή καινούργιο πράγμα, για να το αποκτήσουν πρώτοι. Καινούργια αυτοκίνητα, καινούργιες κουζίνες, καινούργιους αποχυματές. Μόνον εμείς οι άνθρωποι δεν αλληλάζουμε και μένουμε οι ίδιοι. Αυτό δεν το σκεφτόμαστε.

Λοιπόν το παιδάκι πήγε σχολείο, αλλήλα δεν μπορούσε να μάθει να γράφει. Γιατί είχε συνθίσει από το κινητό του να σύρει το δάκτυλό του επάνω στην οθόνη και να εμφανίζονται οι θελήσεις του. Ετσι λοιπόν έσυρε το μολύβι του στο χαρτί με τον τρόπο που έκανε στο κινητό του. Αλλήλα φυσικά δεν μπορούσε να γράψει έτσι. Μόνο σуртές γραμμές εμφανίζοντουσαν στο χαρτί. Και του φαινόταν παράξενο γιατί δεν κατάφερε να μάθει να γράφει. Ετσι οι γονείς του πήραν ειδικό ψυχολόγο για να μπορέσει το παιδί ν' αλληλάξει συνήθεια. «Εξίς δευτέρα φύσις».

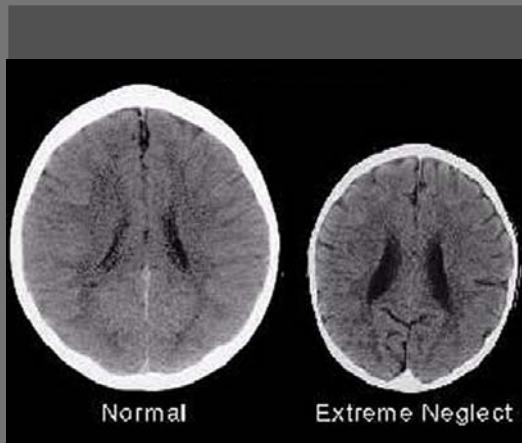
Ένα άλλο παιδί μικρό ξεφύλλιζε ένα περιοδικό και προσπαθούσε, επηρεασμένο από το iphone, να ζουμάρει τις φωτογραφίες του περιοδικού, να φαίνονται πιο μεγάλες, σταυρώνοντας τα τρία δάκτυλά του και εκτείνοντάς τα, όπως η κίνηση των δακτύλων στο κινητό εάν θέλουμε να μεγεθύνουμε ή να σμικρύνουμε την εικόνα. Βέβαια στο κινητό γίνεται, αλλήλα στο ακίνητο δεν αναγνωρίζεται η κίνηση του χεριού.

Είναι εικόνες της εποχής μας και τις μεταδίδω εγώ.

Εσείς βγάλτε συμπεράσματα.

A. ΦΑΣΙΑΝΟΣ

Α. Φασιανός

ΕΡΕΥΝΑ: ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΑΓΑΠΗ

Αυτοί οι δύο εγκέφαλοι ανήκουν σε δύο τρίχρονα πιτσιρίκια. Ο αριστερός εγκέφαλος είναι σαφώς πιο ανεπτυγμένος από τον δεξί. Ο δεξιός έχει επίσης πολλά «σκοτεινά σημεία», σε σχέση με τον άλλο.

Αφού ανήκουν και οι δυο σε τρίχρονα παιδιά, γιατί διαφέρουν τόσο μεταξύ τους; Σύμφωνα με τον καθηγητή Allan Score του πανεπιστημίου UCLA, ο οποίος διεξάγει την έρευνα, η κύρια αιτία της διαφοράς μεταξύ αυτών των δύο εγκεφάλων, είναι ο τρόπος με τον οποίο μεγαλώνουν και αντιμετωπίζονται μέσα στην οικογένεια. Διότι ο αριστερός εγκέφαλος ανήκει σε ένα παιδί που μεγαλώνει μέσα στην αγάπη, ενώ ο δεξιός ανήκει σε ένα παιδί παραμελημένο και κακοποιημένο.

Οι διαφορές είναι αξιοσημείωτες και σοκαριστικές: Ο παραμελημένος εγκέφαλος στερείται ορισμένες από τις πιο θεμελιώδεις περιοχές. Τα ελλείμματα αυτά καθιστούν αδύνατο για το παιδί να αναπτύξει ικανότητες ανάλογες με αυτές που θα έχει το παιδί που αγαπιέται.

«Το παραμελημένο παιδί στα δεξιά θα εξελιχθεί σε έναν ενήλικο που θα είναι λιγότερο έξυπνος, λιγότερο ικανός να συμπάσχει και να αναπτύσσει ενσυναίσθηση, πιο πιθανό να εθιστεί στα ναρκωτικά και να συμμετάσχει σε κάποιο βίαιο έγκλημα. Αυτό το παιδί επίσης είναι πολύ πιο πιθανό να είναι άνεργο και να αναπτύξει διανοητικά και άλλα σοβαρά προβλήματα υγείας».

Η διαφορετική μεταχείριση εξηγεί γιατί ο εγκέφαλος του ενός παιδιού αναπτύσσεται πλήρως, ενώ του άλλου, όχι.

Πηγή: www.doctv.gr

Πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης των παιδιών. Ο... κανόνας του εσώρουχου Διδάξτε στα παιδιά ...τον Κανόνα του Εσώρουχου (The Underwear Rule)!

Ο «Κανόνας του Εσώρουχου»* είναι ένας απλός οδηγός που δημιουργήθηκε από το Συμβούλιο της Ευρώπης με σκοπό να βοηθήσει τους γονείς να εξηγήσουν στα παιδιά τους πού δεν πρέπει να τα αγγίζουν οι άλλοι άνθρωποι, πώς να αντιδρούν και πού να αναζητούν βοήθεια. Τι είναι λοιπόν ο «Κανόνας του Εσώρουχου»; Είναι απλό: ένα παιδί δεν πρέπει να το αγγίζουν στα μέρη του σώματος του που συνήθως καλύπτονται από το εσώρουχό του. Επιπλέον, δεν πρέπει να αγγίζει και εκείνο με τη σειρά του τους άλλους σε αυτά τα σημεία.

Ο «Κανόνας του Εσώρουχου» δημιουργήθηκε για να βοηθήσει τους γονείς και τους κηδεμόνες να ξεκινήσουν μία συζήτηση με τα παιδιά τους. Είναι ένα σημαντικό εργαλείο για την πρόληψη της σεξουαλικής κακοποίησης. Ο Κανόνας έχει πέντε (5) πτυχές:

1. Το σώμα σου, ανήκει μόνο σε σένα
2. Καλό και Κακό άγγιγμα
3. Καλά και Κακά Μυστικά
4. Η πρόληψη και η προστασία είναι υπευθυνότητα του γονέα
5. Σε ποιούς μπορούν να απευθυνθούν τα παιδιά και να αναζητήσουν βοήθεια.

Θα πρέπει να θυμόμαστε ότι ένα παιδί δεν είναι ποτέ τόσο μικρό για να μη μπορεί να διδαχτεί τον Κανόνα του Εσώρουχου. Η καλή επικοινωνία με τα παιδιά μας είναι το βασικό σημείο. Συνεπάγεται εμπιστοσύνη, αποφασιστικότητα, ευθύτητα και ένα φιλικό, μη απειλητικό περιβάλλον. Πάντα στήριζα την άποψη ότι όλα ξεκινάνε από την παιδεία σε μικρή ηλικία. Αν δεν μπορείς να αλλάξεις μία κατάσταση τώρα, τουλάχιστον προσπάθησε για τη νέα γενιά.

Το να μαθαίνουμε ένα παιδί πως να αναγνωρίζει και να αποφεύγει μία πιθανή βίαιη πράξη εναντίον του, είναι

εξίσου σημαντικό με το να μεγαλώσουμε ένα παιδί που δε θα γίνει αυτός ή αυτή που θα διαπράξει τη βίαιη πράξη. Δεν αρκεί λοιπόν να μαθαίνουμε το παιδί πως να μην γίνει θύμα αλλά και πως να μη γίνει θύτης! Το Συμβούλιο της Ευρώπης έχει ετοιμάσει ένα σχετικό βίντεο καθώς και ένα βιβλίο για μικρά παιδιά (3-7 ετών) με τίτλο «Η Κίκο και το Χέρι».

Για περισσότερες πληροφορίες ανατρέξτε στη σελίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης

http://www.coe.int/t/dg3/children/underwearrule/default_en.asp

Αναζητήστε και κατεβάστε δωρεάν το παραμύθι «Η Κίκο και το Χέρι» στα ελληνικά στη σελίδα του Δήμου Ηρακλείου:

<http://www.heraklion.gr/paidi/>

*ελεύθερη μετάφραση του κειμένου από την ιστοσελίδα του Συμβουλίου της Ευρώπης

ΠΗΓΗ:
<http://psychologiapaidiou.blogspot.gr>

Η Ελληνική Πραγματικότητα:

Πρόσφατη Διαβαλκανική έρευνα για την παιδική κακοποίηση (BECAN) στην οποία συμμετείχε και η χώρα μας και διεξήχθη από τη Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού, αποκαλύπτει την τεράστια έκταση του φαινομένου στην Ελλάδα.

- Ένας στους δύο μαθητές Δημοτικού, Γυμνασίου και Λυκείου στην Αθήνα, τη Θεσσαλονίκη και την Κρήτη, έχει υποστεί σωματική βία.
- Ένα στα δέκα παιδιά έχει υποστεί σεξουαλική βία κατά τη διάρκεια μόνο της τελευταίας χρονιάς.
- 76,8% των παιδιών ανέφερε ότι έπεσε θύμα σωματικής βίας κάποια στιγμή κατά τη διάρκεια της παιδικής ηλικίας του σωματική βία, ενώ το αντίστοιχο ποσοστό που ανέφερε σεξουαλική βία είναι 16,2%.

Πηγή: <http://www.becan.eu/>

Μαθαίνοντας δύο γλώσσες

Ο κάθε άνθρωπος έχει την ικανότητα να μάθει μία νέα γλώσσα. Για ορισμένους είναι ευκολότερο από άλλους, αλλά όλοι μας μπορούμε να μάθουμε. Τα άτομα που χρησιμοποιούν δύο γλώσσες, λέγονται δίγλωσσα.

Τα παιδιά μπορούν να μάθουν να είναι δίγλωσσα. Μπορούν να μάθουν δυο

γλώσσες στο σπίτι, στο σχολείο ή στο φροντιστήριο. Μερικά παιδιά μαθαίνουν δύο γλώσσες πολύ καλά. Αλλά μερικές φορές ξέρουν μία γλώσσα καλύτερα από την άλλη. Η γλώσσα που το παιδί γνωρίζει καλύτερα ονομάζεται κυρίαρχη γλώσσα. Με τον καιρό, η κυρίαρχη γλώσσα μπορεί να αλλάξει, ειδικά όταν το παιδί δεν την χρησιμοποιεί συστηματικά.

Το να μιλάς δύο γλώσσες είναι όπως κάθε άλλη δεξιότητα. Για να μπορεί ένα παιδί να είναι καλό σε αυτή την δεξιότητα χρειάζεται πολλή εξάσκηση, την οποία οι γονείς μπορούν να προσφέρουν. Χωρίς εξάσκηση/χρήση της γλώσσας, θα είναι πολύ δύσκολο για ένα παιδί να την κατανοήσει αρκετά και να τη χρησιμοποιήσει προφορικά μιλώντας και στις δύο γλώσσες.

Πώς μπορώ να μάθω το παιδί μου να είναι δίγλωσσο;

Υπάρχουν μια σειρά από τρόπους για να διδάξουν τα παιδιά να μιλήσουν περισσότερες από μία γλώσσες. Μπορείτε να κάνετε τα εξής:

- ✓ Χρησιμοποιήστε δύο γλώσσες από την αρχή. Πολλά παιδιά μεγαλώνουν μαθαίνοντας δύο γλώσσες ταυτόχρονα.
- ✓ Χρησιμοποιήστε μόνο μία γλώσσα στο σπίτι. Το παιδί σας μπορεί να μάθει τη δεύτερη γλώσσα όταν αυτός ή αυτή αρχίζει το σχολείο.
- ✓ Δώστε στο παιδί σας πολλές ευκαιρίες για να εξασκηθεί στη χρήση και των δύο γλωσσών μέσα από καθημερινές καταστάσεις.

Η Διγλωσσία κάνει καλό;

Κάποιες έρευνες έχουν δείξει ότι η διγλωσσία βοηθάει μακροπρόθεσμα στην ανάπτυξη των ικανοτήτων των παιδιών. Τα παιδιά που εκτίθενται σε διαφορετικές γλώσσες αντιλαμβάνονται πιο εύκολα πολλές κουλτούρες και γνωρίζουν διαφορετικούς πολιτισμούς. Έτσι εξοικειώνονται με ποικίλους τρόπους σκέψης και αντιλαμβάνονται πιο εύκολα τη γνώμη του «άλλου». Επίσης, τα δίγλωσσα παιδιά έχουν την τάση να έχουν καλύτερη επίδοση σε τεστ 'πολλαπλών δοκιμασιών' και να είναι καλύτερα σε θέματα προσοχής. Συχνά είναι πιο καλοί αναγνώστες και μαθαίνουν πιο εύκολα ξένες γλώσσες. Η Διγλωσσία λοιπόν δεν είναι απλά 'Δύο Γλώσσες', αλλά πολλά παραπάνω!

Μπορεί η εκμάθηση δύο γλωσσών να προκαλέσει προβλήματα λόγου και ομιλίας;

Όχι. Παιδιά από όλο το κόσμο μαθαίνουν περισσότερες από μία γλώσσες χωρίς να αναπτύσσουν προβλήματα λόγου και ομιλίας. Τα δίγλωσσα παιδιά αναπτύσσουν τις ίδιες γλωσσικές ικανότητες όπως όλα τα άλλα παιδιά.

Τι να περιμένω όταν το παιδί μου μαθαίνει περισσότερες από μια γλώσσες;

Κάθε δίγλωσσο παιδί είναι μοναδικό. Ανάπτυξη δεξιοτήτων σε δύο γλώσσες εξαρτάται από την ποιότητα και την ποσότητα των εμπειριών το παιδί στο να χρησιμοποιεί και τις δύο γλώσσες.

Όπως όλα τα παιδιά, έτσι και τα δίγλωσσα αρθρώνουν τις πρώτες τους λέξεις από τη στιγμή που είναι 1 έτους (π.χ. "μαμά"). Με την ηλικία των 2 ετών, τα περισσότερα δίγλωσσα παιδιά μπορούν να χρησιμοποιούν φράσεις δύο-λέξεων (π.χ., "μπάλα μου" ή "όχι χυμό"). Αυτά είναι τα ίδια αναπτυξιακά στάδια και σε παιδιά που μαθαίνουν μόνο μία γλώσσα.

Μερικές φορές, τα παιδιά μπορεί να μπερδεύουν τους γραμματικούς κανόνες ή να χρησιμοποιούν λέξεις και από τις δυο γλώσσες στην ίδια πρόταση. Αυτό είναι ένα φυσιολογικό φαινόμενο της διγλωσσίας γλωσσικής ανάπτυξης.

Όταν μια δεύτερη γλώσσα εισάγεται, μερικά παιδιά μπορεί να μιλάνε λιγότερο για κάποιο μικρό χρονικό διάστημα. Αυτή η "περίοδος μειωμένης ομιλίας" μερικές φορές μπορεί να διαρκέσει ακόμη και εβδομάδες. Συνήθως, αυτό είναι φυσιολογικό και παροδικό.

Τι πηγές μπορώ να χρησιμοποιήσω για να βοηθήσω το παιδί μου να είναι δίγλωσσο;

- **Βιβλία.** Μπορείτε να διαβάσετε στο παιδί σας και στις δυο γλώσσες. Μπορείτε να βρείτε τα βιβλία που χρειάζεστε σε βιβλιοπωλεία, βιβλιοθήκες και στο Διαδίκτυο.
- **Κασέτες και CD.** Κασέτες και CD σε άλλες γλώσσες μπορούν να βοηθήσουν πάρα πολύ. Το τραγουδί είναι ένας πολύ διασκεδαστικός τρόπος για να παρουσιάσετε μια δεύτερη γλώσσα στο παιδί σας!
- **Βιντεοκασέτες και DVD.** Προγράμματα για παιδιά είναι διαθέσιμα σε πολλές γλώσσες. Αυτά τα προγράμματα συχνά βοηθούν τα παιδιά να μάθουν ευχάριστα τους αριθμούς, τα γράμματα, τα χρώματα και το βασικό λεξιλόγιο.
- **Προγράμματα γλώσσας.** Τα παιδιά μπορούν να μάθουν να είναι δίγλωσσα και σε εκπαιδευτικά προγράμματα ξένων γλωσσών. Αυτά τα παιδιά έχουν την ευκαιρία να χρησιμοποιήσουν δύο γλώσσες με άλλα παιδιά. Μερικά σχολεία προσφέρουν προγράμματα για να βοηθήσουν τα παιδιά να μάθουν μια δεύτερη γλώσσα από μικρή ηλικία.

Εάν το παιδί μου έχει πρόβλημα στην επικοινωνία, πρέπει να χρησιμοποιούμε μόνο μια γλώσσα;

Σε αυτήν την περίπτωση, είναι καλύτερα να μιλάτε με το παιδί σας στη γλώσσα που αισθάνεστε εσείς πιο άνετα. Αυτό ισχύει ακόμα κι αν χρησιμοποιεί διαφορετική γλώσσα στο σχολείο. Προσπαθήστε να μην κάνετε ξαφνικές αλλαγές στη ρουτίνα ομιλίας του παιδιού σας. Αυτό μπορεί να του προκαλέσει άγχος.

Οι διαταραχές στην ανάπτυξη του λόγου μπορεί να εμφανιστούν τόσο στα μονόγλωσσα όσο και στα δίγλωσσα παιδιά. Τα παιδιά τα οποία παρουσιάζουν δυσκολία στη γλωσσική ανάπτυξη χρειάζονται αξιολόγηση γλωσσικών ικανοτήτων και στις δυο γλώσσες από Λογοθεραπευτή. Με βάση την αξιολόγηση ο λογοθεραπευτής σχεδιάζει και προσαρμόζει το θεραπευτικό πρόγραμμα στις ανάγκες του κάθε παιδιού.

Πηγή: <http://www.asha.org/public/speech/development/bilingualchildren.htm>

Ένας προβληματισμός σχετικά με τους καθρεπτικούς νευρώνες και γιατί είναι τόσο σημαντικοί για την ανάπτυξη

Paula Tarver, OTR/L Μετάφραση – Επιμέλεια κειμένου: Αλεξάνδρου Στράτος, Διευθυντής κέντρου ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Το 1979 ο Αντι Μέλτζοφ έκανε το πείραμα με ένα νεογέννητο μωρό. Έβγαζε τη γλώσσα του έξω στο μωρό. Το μωρό δεν ήξερε τίποτα αλλά μπορούσε να κάνει το ίδιο πράγμα. Το εγχείρημα αυτό μπορείτε να το δείτε και στην δλση: www.youtube.com/watch?v=k2YdkQ1G5QI.

Αυτό συμβαίνει επειδή οι καθρεπτικοί νευρώνες του μωρού ενεργοποιούνται και το βοηθούν να μιμηθεί αυτό που βλέπει. Οι άνθρωποι μαθαίνουν παρακολουθώντας και παρατηρώντας τους άλλους ανθρώπους. Οι καθρεπτικοί νευρώνες είναι σημαντικοί για την κατανόηση των δράσεων και των προθέσεων των άλλων ανθρώπων, καθώς και για την εκμάθηση νέων δεξιοτήτων μέσω της μίμησης. Εμπλέκονται στο σχεδιασμό και τον έλεγχο των ενεργειών, την αφηρημένη σκέψη και τη μνήμη. Καθώς τα παιδιά παρατηρούν μια ενέργεια, οι καθρεπτικοί νευρώνες ενεργοποιούνται και σχηματίζουν νέα νευρολογικά μονοπάτια σαν να εκτελούν οι ίδιοι την ενέργεια. Η αποτελεσματική δράση των καθρεπτικών νευρώνων οδηγεί σε καλή συνολική ανάπτυξη σε όλους τους τομείς και οδηγεί σε υψηλότερη συναισθηματική νοημοσύνη και στην ικανότητα να συμπάσχουμε με τους άλλους.

Αναρωτηθήκατε ποτέ γιατί κλαίτε σε ταινίες όταν βλέπετε κάποιον στην οθόνη να κλαίει, ή γελάτε όταν κάποιος γελάει; Και για αυτό υπεύθυνοι και πάλι είναι οι καθρεπτικοί νευρώνες. Πρόσφατες μελέτες έχουν δείξει ότι οι άνθρωποι που φαίνονται να έχουν πιο ενεργούς καθρεπτικούς νευρώνες, τείνουν να έχουν καλύτερη συναισθηματική κατανόηση. Ο παλιός μύθος «το χασιμουρητό είναι μεταδοτικό» ή «το γέλιο είναι μεταδοτικό» προέρχεται από την ενεργοποίηση των καθρεπτικών νευρώνων χωρίς να το συνειδητοποιούμε. Όταν κάποιος μας χαμογελά, είναι δύσκολο να αντισταθούμε στο να ανταποδώσουμε το χαμόγελο.

Η δυσλειτουργία των καθρεπτικών νευρώνων εντοπίζεται σε παιδιά με καθυστερήσεις στις συναισθηματικές και κοινωνικές δεξιότητες, γλωσσικές δεξιότητες, γνωστικές δεξιότητες και αδρές κινητικές δεξιότητες. Έχουν δυσκολία να αναγνωρίσουν τη μη-λεκτική επικοινωνία, τις χειρονομίες, τις εκφράσεις του προσώπου για να λάβουν και από αυτούς τους τομείς πληροφορίες. Επίσης δυσκολεύονται να μείνουν σε συγχρονισμό στην δράση ενός άλλου ατόμου και να συν-ρυθμίσουν τη συμπεριφορά και την προσοχή τους σε άμεση ανταπόκριση με τις δράσεις του άλλου ατόμου. Η από κοινού ρύθμιση είναι η ικανότητα να γνωρίζουν πότε είναι η σειρά τους στη δραστηριότητα και επίσης να αντιδρούν κατάλληλα σε χειρονομίες αλλά και στην ομιλία του άλλου ατόμου.

Οι γονείς μπορούν να ξεκινήσουν την ενεργοποίηση των καθρεπτικών νευρώνων στα μωρά τους νωρίς. Από τη γέννηση έως τους 2 μήνες, το επίκεντρο

της προσοχής του βρέφους είναι η συναισθηματική πρόσωπο με πρόσωπο σύνδεση με τους άλλους. Ένας καλός τρόπος για την προώθηση της καθρεπτικής δραστηριότητας σε αυτή την ηλικία, είναι να τοποθετήσετε το βρέφος στο στομάχι του πάνω από μια μπάλα γιόγκα με το μωρό να σας βλέπει. Κρατώντας το μωρό από τους αγκώνες για τη στήριξη των ώμων και τους αγκώνες σε γωνία 90 μοιρών, όταν κουνήσετε σιγά-σιγά το μωρό εμπρός και πίσω και στη συνέχεια από τη μία πλευρά στην άλλη, αυτό θα ενεργοποιήσει τους μύς της πλάτης, του αυχένα και των ώμων για να μπορέσει το βρέφος να σηκώσει το κεφάλι του και να εξετάσει το πρόσωπό σας. Στη συνέχεια, μπορείτε να τοποθετήσετε το βρέφος σε όρθια καθιστή θέση επάνω στη μπάλα, κρατώντας το με τα δύο χέρια να τοποθετούνται σε κάθε πλευρά του κορμού του. Απαλά αναπηδήσετε το μωρό στην μπάλα, ενώ μιλάτε και τραγουδάτε. Στη συνέχεια, δώστε κλίση εμπρός και πίσω και στη συνέχεια από τη μία πλευρά στην άλλη. Τέλος, μπορείτε να βάλετε το βρέφος στην ύπτια θέση και σιγά-σιγά να το κινείτε πίσω και εμπρός καθώς και από τη μία πλευρά στην άλλη και σε μια κυκλική κίνηση. Αυτό παρέχει αισουαίο ερεθισμό το οποίο διεγείρει τη νευρική ενεργοποίηση και συνδεσιμότητα.

Όσο πιο μεγάλη νευρική δραστηριότητα λαμβάνει χώρα, τόσο αυξάνει η επίγνωση του μωρού για το περιβάλλον του και τόσο πιο πολύ θέλει να εξερευνηήσει και να αλληλεπιδράσει με αυτό. Λόγω του χρόνου που δίνεται, της σχέσης πρόσωπο με πρόσωπο και της εμπιστοσύνης που έμαθε το μωρό να αναπτύσσει, εμφανίζεται ένας ισχυρός δεσμός εμπιστοσύνης μεταξύ του μωρού και του φροντιστή του.

Από τους 3 έως τους 5 μήνες, το μωρό μαθαίνει να αναφέρεται και να ερμηνεύσει το πρόσωπο ενός ενήλικου και τη γλώσσα του σώματος για να λάβει πληροφορίες. Το 70% της γλώσσας ερμηνεύει τη μη λεκτική επικοινωνία. Τα συναισθηματικά και η ανταλλαγή εμπειριών είναι η «κόλλα» που κολλά τη σχέση και προωθεί την αμοιβαία επικοινωνία. Αυτός ο εναλλασσόμενος «χορός» μεταξύ του φροντιστή και του μωρού είναι η πρώτη δυναμική διαντίδραση που αντιμετωπίζει το μωρό.

Το κρυφτούλι (κουκου-τσα) είναι ένα σπουδαίο παιχνίδι για να προωθηθεί η ανταλλαγή συναισθημάτων και η κοινωνική αλληλεπίδραση. Προωθεί ένα συναισθηματικό «χορό» που συνεχίζεται μεταξύ

του μωρού και φροντιστή. Αυτό είναι που πυροδοτεί τους καθρεπτικούς νευρώνες, συμβάλλοντας στην βελτίωση της βλεμματικής επαφής και αναγνώριση των εκφράσεων του προσώπου αναφοράς. Ένα μωρό πρέπει να είναι σε θέση να «διαβάσει» το πρόσωπο ενός γνωστού ενήλικα τις στιγμές της αβεβαιότητας και να διαβάσει επίσης τις συναισθηματικές αντιδράσεις και τις χειρονομίες του ενήλικου για να γνωρίζει αν είναι ασφαλές ή σε κίνδυνο. Η κοινωνική συσχέτιση προκύπτει όταν ένα μωρό παρατηρεί την αντίδραση του προσώπου ενός ενήλικα για την έγκριση και την ασφάλεια. Αυτό είναι το θεμέλιο για την συναισθηματική ασφάλεια. Τα μωρά μαθαίνουν ότι μπορούν να κρίνουν την κατάσταση του κόσμου τους μέσα από τις οπτικές ενδείξεις που παρατηρούν στο πρόσωπο του φροντιστή τους.

Περίπου στους 10 έως 12 μήνες, το μωρό αρχίζει να συγχρονίζει τις δράσεις κατά τη διάρκεια απλών σωματικών παιχνιδιών ανταπόδοσης όπως το να «κολλήσετε 5», το «μασάζ αραχνούλας» και το κρυφτούλι. Το μωρό παρακολουθεί πότε είναι η ώρα να αντιδράσει, ώστε να συνεχίσει να παραμένει συντονισμένο με έναν εταίρο. Αδμονεί για νέα ερεθίσματα για να ανταλλάξει τον ενθουσιασμό του. Είναι σημαντικό για τους γονείς να υπερβάλλουν στις εκφράσεις του προσώπου τους, τις χειρονομίες και τον τόνο της φωνής τους για να αυξήσουν τον ενθουσιασμό και τη «δέσμευση» του μωρού για την εκμάθηση της σειράς και των βημάτων του παιχνιδιού. Κατά τη διάρκεια αυτών των δραστηριοτήτων το μωρό είναι σε θέση να έχει την αίσθηση του συγχρονισμού με τον «σύντροφό» του, ταιριάζουν τις δράσεις του με τις δράσεις του εταίρου. Το μωρό μαθαίνει τι σημαίνει να βγει έξω από το συγχρονισμό και στη συνέχεια, πώς να επιστρέψει σε αυτόν. Ένα καλό παράδειγμα από τον δικό μας «κόσμο των ενήλικων» για να γίνει αυτό κατανοητό, είναι όταν βρίσκεστε σε ένα γλέντι και θέλετε να μπειτε στη γραμμή του χορού: Θα πρέπει να μπειτε στο χορό και ταυτόχρονα να φτάσετε γρήγορα σε συγχρονισμό με τον ρυθμό και το χρονοδιάγραμμα του χορού για να ταιριάζουν τα βήματά σας με όλους τους άλλους που χορεύουν δίπλα σας.

Καθώς τα παιδιά φτάσουν στο νηπιαγωγείο, θα θέλουν να ταιριάζουν τη δράση τους με αυτό που βλέπουν να κάνουν τα άλλα παιδιά (που κάθονται, που ζωγραφίζουν, που περιμένουν, που τρέχουν, που φωνάζουν, που γελάνε, που τραγουδούν κλπ).

Με την παροχή των δραστηριοτήτων και τις ασκήσεις διέγερσης των καθρεπτικών νευρώνων, πολλά από τα αναπτυξιακά ζητήματα που συνηθέστερα βρίσκονται σε διαταραχές του φάσματος του αυτισμού, μπορεί να αντιμετωπιστούν στην πρώιμη ακόμη ηλικία. Όταν οι γονείς, με την βοήθεια του Εργοθεραπευτή λαμβάνουν μια δυναμική, προληπτική και φυσική προσέγγιση για την ανατροφή των παιδιών τους από την πρώιμη ακόμη ηλικία, είναι καλύτερα εξοπλισμένοι για να τα βοηθήσουν να αξιοποιήσουν πλήρως τις δυνατότητές τους.

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ... (ΤΙΠ: αν δυσκολευτείς ζήτη τη βοήθεια κάποιου μεγαλύτερου)

Απλό σταυρόλεξο

	1	2	3	4	5	6
1						
2						
3						
4						
5						
6						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Έγραψε την «Ιλιάδα» και την «Οδύσσεια»
2. Πρόχειρο πτυσσόμενο κρεβάτι
3. Αν διπλασιαστεί ... γίνεται βάρκα
4. Δεν έχουν ταίρι αυτά
5. Αρχή ... νηστείας - Το ακολουθεί το ...τακ
6. Αρχικά για... τρένα. - Νότα της μουσικής

ΚΑΘΕΤΑ

1. Γεωμετρικό ο διαβήτης
2. Ο πρώτος μήνας της άνοιξης
3. Χαλινάρια, γκέμια
4. Άφωνη... Ρίτα - Βρίσκονται στο... σπίτι
5. Θεός των αρχαίων Αιγυπτίων
6. Μικρός δρόμος

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ: COMIC Απολαύστε το πρώτο μέρος από το comic που ζωγράφησε ο φίλος μας ο Πάνος εμπνευσμένος από τους ήρωες του Ninja Heros: τον Σικαμούρο και την φίλη του την Σακάρα...

Σικαμούρο και
Σακάρα:
ο καταραμένος
ναός

Εε, τώρα
βαριέμαι που
δεν μας έχουν
δώσει καμιά
αποστολή.

Επίσης, κι
εγώ βαριέ-
μαι απίστευ-
τα!

Πού ήσουν
τόση ώρα;

Είδα αυτόν τον
καταραμένο ναό
που εμφανίστη-
κε! Κοίτα!

Το άκουσες
αυτό Σικα-
μούρο;
Έρχεται
από το χωριό!

Χχφφφφφφφφ

Ναι
πάμε!

Ααααα!!!!
Το είδα!!!!

Συνεχίζεται...

Η ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΦΗΒΟΥ...

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Επικαιρότητα.

Το τριήμερο της 28ης Οκτωβρίου

Θα ήθελα να περάσω πολύ ωραία γιατί θα ήθελα να πάω στο εξοχικό μου στο Θεολόγο ή σε καμιά ταβέρνα αλλά με τους φίλους μου όχι με τους γονείς μου. Γιατί είμαι μεγάλος πια, γιατί είμαι έφηβος.

Στέλιος, 13 ετών

Τέχνες-Πολιτισμός

Θανάσης Βέγγος

Ο Θανάσης Βέγγος γεννήθηκε στο Νέο Φάληρο του 1927. Έφτιαξε ταινίες και τις χάρισε στον κόσμο. Ο Βέγγος σπούδασε στη σχολή και έγινε ηθοποιός. Και όταν έγινε ηθοποιός έπαιξε

σε ταινίες και θέατρα. Και όταν έγινε κωμικός έφτιαξε ατάκες σε βιβλίο. Μετά τις ταινίες του τις έβγαλε σε εφημερίδες και σε περιοδικά και τις έπαιρνε όλος ο κόσμος και πήγαινε όλος ο κόσμος τον έβλεπε στο

θέατρο. Σκέφτομαι να γίνω κωμικός ηθοποιός και σκηνοθέτης

Θοδωρής, 12 ετών

Το σχολείο

Πέρασε πια το όμορφο καλοκαίρι και οι διακοπές. Το σχολείο βουίζει και πάλι από τις χαρούμενες φωνές των παιδιών! Τα πρόσωπα λάμπουν από χαρά για την καινούρια σχολική χρονιά.

Όταν άρχισε το σχολείο ένιωσα μεγάλη χαρά επειδή ξαναβλέπω τους συμμαθητές μου αλλά και τους φίλους μου. Όμως ένιωσα και λύπη επειδή οι συμμαθητές μου καμία φορά με κοροϊδεύουν αλλά εγώ υπερασπίζομαι τον εαυτό μου και φεύγω.

Ιάσωνας, 8 ετών

Μπορείς να βρεις τις διαφορές στις δύο εικόνες;

WWW.BALLOONS.CO.UK

Προσεγγιση

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Βουρλιόγκα Βασιλική
Κοκμοτός Παναγιώτης
Μαρτίνης Γιάννης
Σαμοίλης Γιώργος
Επιμέλεια: Μάντη Ειρήνη

ΣΕ ΑΥΤΟ ΤΟ ΤΕΥΧΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΤΗΚΑΝ:

Αλεξάνδρου Στράτος
Σαμοίλης Γιώργος
Μαρτίνης Γιάννης
Πάνος, 9 ετών
Στέλιος, 13 ετών
Θοδωρής, 12 ετών
Ιάσωνας, 8 ετών